Cena numeru 1 zł. 50 gr.

BUCHALTER POLSKI

MIESIĘCZNIK

ORGAN POLSKIEGO ZWIĄZKU BUCHALTERÓW-RZECZOZNAWCÓW, BUCHALTERÓW-BILANSISTÓW I ICH POMOCNIKÓW W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Pod redakcją ANTONIEGO JULJANA SZYLLERA

Rok 10 | Warszawa, styczeń 1937 r. | Nr. 1 (107)

Treść zeszytu:

Prosimy o wpłacanie prenumeraty za załączonym przekazem rozrachunkowym

Z ŻYCIA ZWIĄZKU

Wieczory dyskusyjne

W styczniu na wieczorach dyskusyjnych rozpatrywane były następujące tematy:

4.I. 1937 r. — Rachunkowość likwidacji przedsiębiorstwa.

11.I. 1937 r. Instrukcja Ministerstwa Skarbu o księgowaniu komisu.

18.I. 1937 r. — Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 11 grudnia 1936 r. o wykonaniu ustawy z dn 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym.

25.I. 1937 r. — Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 11 grudnia 1936 r. o wykonaniu ustawy z dn. 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym. (c. d).

Uregulowanie zawodu buchaltera

Zarząd Związku wznowił starania o ustawowe unormowanie zawodu buchaltera w Polsce. Przypuszczamy, że w sprawie tej nastąpią miarodajne wyjaśnienia w ciągu miesiąca marca lub kwietnia r. b.

Niezależnie od starań naszych, zamierzone jest złożenie przez jednego z posłów wniosku na Sejm o ustawie o Izbach Księgowych Przysięgłych i ich asystentach Projekt taki, jednakże, jako nie normujący naszego zawodu zasadniczo, a tylko mający regulować kwestje wynikające z ewent. zastosowania art. 376 Kodeksu Handlowego, zdaniem naszym, nie ma szans realizacji.

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Polskiego Związku Zawodowego Buchalterów-Rzeczoznawców, Buchalterów-Bilansistów i Ich Pomocników w R. P. za 1936 rok.

WYKONANIE BUDŻETU ZA 1936 ROK.

DOCHODY BUDŻETOWE	Preliminowano		Wykonano		Osiągnięto: Więcej niż preliminowano		Osiągnięto: Mniej niż preliminowano	
1 Wpisowe	300	—	200	—			100	—
2 Składki członkowskie	19.200	—	17.847	17			1.352	83
3 Wpływy za stenogramy wiecz. dysk.	1.500	—	1.731	15	231	15		
4 Komisja Towarzyska	1	—					1	—
5 Ofiary różne . . .	500	—	682	—	182	—		
6 Wpłata Kursów Wyższej Rachunkowości dla Buchalterów za używanie lokalu i świadczenia Związku.	4.500	—	6.750	—	2.250	—		
7 Różne dochody . .	699	—	1.119	85	420	85		
	26.700	—	28.330	17	3.084	—	1.453	83
	+ 1.630.17				+ 1.630.17			

Zestawienie wykonania budżetu:		
Dochody	28.330	17
Wydatki	26.414	95
Nadwyżka dochodów	1.915	22

WYDATKI BUDŻETOWE	Preliminowano		Wykonano		Wydatkowano: Więcej niż preliminowano		Wydatkowano: Mniej niż preliminowano	
1 Pensje personelu Związku i świadczenia socjalne .	13.000	—	12.290	89			709	11
2 Komorne	5.400	—	5.625	—	225	–		
3 Utrzymanie lokalu	300	—	88	71			211	29
4 Opał.	600	–	529	43			70	57
5 Światło	600	—	552	08			47	92
6 Telefon	600	—	454	95			145	05
7 Materjały piśmienne i kancelaryjne	300	—	367	57	67	57		
8 Druki	200						200	—
9 Porto	1.000	—	712	48			287	52
10 Ogłoszenia i reklamy	100	—	438	30	338	30		
11 Koszty stenogramów wieczorów dyskusyjnych . .	1.500	—	1.537	26	37	26		
12 Prenumerata „Buchaltera Polskiego" dla Członków Związku	1.500	—	1.700	50	200	50		
13 Prenumerata pism i kupno książek .	300	—	399	50	99	50		
14 Utrzymanie Oddziału w Gdyni .	600	—	591	40			8	60
15 Różne wydatki .	700	—	1.126	88	426	88		
	26.700	—	26.414	95	1.395	01	1.680	06
	— 285.05				— 285.05			

Nadwyżka składa się:		
z nadwyżki dochodów	1.630	17
z oszczędności na wydatkach . . .	285	05
W rezultacie nadwyżka budżetowa . .	1.915	22

Rachunek Działalności za 1936 rok.

1 Pozostałość niedoboru z 1935 r.	8	13		
2 Strata na wekslach protestowanych	781	91	790	04
Nadwyżka za 1936 r. (vide Bilans).			2693	25
			3483	29

1 Nadwyżka budżetowa w 1936 r.	1915	22
2 Nadwyżka na Kursach Wyższej Rachunkowości dla Buchalterów w 1936 r. i na Wykładach Techniki Rewizyjnej dla Buchalterów-Rewidentów w 1936 r. . .	1298	89
3 Nadwyżka na „Buchalterze Polskim" w 1936 r. . . .	269	18
	3483	29

(Ciąg dalszy sprawozdania finansowego na str. 13-ej)

BUCHALTER POLSKI

ORGAN POLSKIEGO ZWIĄZKU BUCHALTERÓW-RZECZOZNAWCÓW, BUCHALTERÓW-BILANSISTÓW I ICH POMOCNIKÓW W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Redakcja i Administracja
Warszawa, Nowogrodzka 20
telefon 8-41-05

Miesięcznik

Redaktor przyjmuje w poniedziałki od 6 do 7 wieczorem
Warunki prenumeraty i ogłoszeń na stronie ostatniej

Rok X. | Warszawa, styczeń 1937 r. | Nr. 1 (107)

ZASADNICZE POJĘCIA PRZY ANALIZIE ZAGADNIENIA ODPISÓW NA ZUŻYCIE

Zagadnienie odpisów na zużycie powstało jako odrębny problem w księgowości i organizacji przemysłowej z chwilą, gdy zauważono zjawisko utraty substancji przedsiębiorstwa w gospodarce wielkokapitalistycznej. Samo zjawisko jest niewątpliwie dawniejsze i chałupnik, pracujący na rachunek nakładcy w dawnym systemie gospodarki, najlepiej na niszczeniu się własnego warsztatu pracy mógł zaobserwować zjawisko stopniowego zużywania się narzędzi pracy. W takiej jednak strukturze pracy chałupnik pozbawiony był całkowicie możności zaradzenia zjawisku, zresztą i samo zjawisko nie miało tego znaczenia, jakiego nabrało z chwilą powstania wielkiego przemysłu.

Zjawisko koncentracji kapitału, będące zapoczątkowaniem tak charakterystycznego dla wieku XIX zagadnienia koncentracji produkcji, a co zatem idzie koncentracji pracy w specjalnych pomieszczeniach fabrycznych, mieszczących dziesiątki maszyn, warsztatów i tysiące rąk roboczych, napotkało na zjawisko niszczenia się w procesie produkcyjnym urządzeń stałych — jako na zjawisko masowe, które dla przebiegu harmonijnego procesu produkcji, dla polityki wewnętrznej wielkiego przedsiębiorstwa zaczęło mieć charakter zasadniczy. Kosztem wielu miljonów wznoszone budynki fabryczne, bardzo kosztowne turbozespoły, seperacje, płóczki, maszyny wyciągowe, nieustannie wstrząsane przy pracy, po latach trzydziestu, czy czterdziestu okazywały się nienadającym się do dalszego użytku łomem, do demontażu którego trzeba było niejednokrotnie poważnie dopłacać.

Stwierdzono wówczas, że zjawisko „zjadania" substancji majątkowej ma dla przedsiębiorstwa każdego, a również i dla przemysłu całego danego kraju znaczenie zasadnicze. Z tą chwilą zmieniła się rola odpisów. Jeżeli zniszczenie się warsztatu pracy, przez stopniowe zużywanie się w procesie produkcyjnym było dla drobnego wyrobnika tragedją, na którą niezawsze potrafił sobie znaleźć radę, to wielkokapitalistyczny przemysł potrafił znaleźć wyjście z sytuacji. Chodziło tu, rozumie się, nie tylko o proste oszczędzanie, jakie można było polecić rzemieślnikowi, jako zabezpieczenie przed utratą narzędzi pracy, chodziło o wyodrębnienie odpisanych sum z czystego zysku, z podstawy do podatku dochodowego. Jeśli chodzi o spółki akcyjne, to chodziło o niewypłacanie nadmiernych zysków akcjonarjuszom, o związanie pewnej części czystego zysku z przedsiębiorstwem, aby przez to wzmocnić jego strukturę. Były nawet argumenty, które miały charakter socjalny; w państwach reakcyjnych chodziło o zabezpieczenie właściciela przed utratą majątku na skutek zużywania się substancji majątkowej, w państwach postępowych widziano w odpisach ochronę warsztatu pracy, a przez to zabezpieczenie pracownika przed likwidacją przedsiębiorstwa.

Przed przejściem do meritum sprawy należałoby ustalić jeszcze nomenklaturę. **W języku polskim najbardziej utartym terminem jest amortyzacja.** Mówi się o amortyzacji budynków, maszyn i ruchomości, mówi się także o amortyzacji długów, pożyczek i zobowiązań; powstaje taka sytuacja, że dwóch dyskutujących na temat zaciągnięcia pożyczki dyrektorów nie może się porozumieć, jeden bowiem stwierdza, że projektowaną pożyczkę można amortyzować w ratach dowolnych, drugi natomiast stwierdza, że wprawdzie on nie wie dokładnie, ale napewno słyszał gdzieś, że istnieje ustawa ograniczająca wysokość amortyzacji. Nieporozumienie polega na tem, że jeden myśli o amortyzacji aktywów, a drugi pasywów. **Nazwa „amortyzacja" nie jest bardzo wskazaną, jako bowiem słowo pochodzenia obcego w tłómaczeniu na polski oznacza umarzanie.** Jeśli więc można mówić o umarzaniu pożyczki drogą spłat rocznych, to słowo amortyzacja jest słuszne i właściwe, trudno natomiast mówić o umarzaniu budynku, czy maszyny, trudno nawet mówić o umarzaniu wartości maszyny, dla większości bowiem oznaczałoby to spłacanie ratalne należności za maszynę. Terminy bardziej fachowe, używane przez księgowych, dla określenia pewnych pozycji bilansowych, jak „Fundusz amortyzacyjny", „Rezerwa amortyzacyjna" lub „Kapitał amortyzacyjny" są również niesłuszne, ponieważ pozycje te nie mają znamion ani funduszu, ani kapitału ani rezerwy (tworzone są bowiem z zysku brutto, a nie z zysku bilansowego). **Dla księgowych istnieje właściwie jedna nazwa „odpisy na zużycie budynków, maszyn lub narzędzi"**, a w skróceniu **„odpisy na zużycie"**, ponieważ księgowy otrzymuje te pozycje przez odpisanie części zysku brutto. Odpisy można przeprowadzić na różne aktywa. Tematem jednak tych rozważań będą jedynie odpisy na stałe aktywa t. j. na aktywa nierzeczowe jak: patenty, wynalazki, licencje, firma, klijentela, grunty (jedynie

w pewnych ściśle określonych wypadkach), budynki, maszyny i urządzenia techniczne oraz ruchomości. Ponieważ w odniesieniu do tych stałych aktywów mówi się najczęściej o zagadnieniu niszczenia się ich w procesie produkcyjnym, dlatego przy dalszem omawianiu sprawy używać będę terminu „odpisy", opuszczając nawet dodatek „na zużycie".

Drugie ograniczenie jakie należy zrobić przy omawianiu przedmiotu, to ograniczenie tematu jedynie do pewnej grupy przedsiębiorstw. Zjawisko zużywania się narzędzi pracy przy procesie produkcyjnym ma charakter powszechny, ale w odniesieniu do przedsiębiorstw, zajmujących się obrotem, nie ma tego znaczenia, jak w odniesieniu do przedsiębiorstw produkcyjnych. W przedsiębiorstwach bankowych, czy handlowych stałe aktywa są w porównaniu do części majątku ulokowanego w gotówce, papierach procentowych, walutach, kredytach, czy towarze tak niewielkie, że zagadnienie to nie ma tej wagi, jak w odniesieniu do zakładów przemysłowych. Nie jest to reguła bez wyjątków (np. banki lokujące duże wkłady w nieruchomościach miejskich), dla uproszczenia jednak naszych rozważań ograniczymy sobie temat jedynie do przedsiębiorstw wytwórczych.

W literaturze fachowej odpisy były traktowane bardzo różnorodnie; zależało to częściowo od autora, częściowo od stopnia industrializacji kraju, w którym autor pracował, może jednak najbardziej zasadniczo zależało to od faktu, czy autor specjalnie poświęcił się badaniu zjawiska odpisów, czy też rozpatrując szereg zagadnień z księgowości lub organizacji przemysłowej, potrącał o kwestję odpisów i, omawiając ją na marginesie innych zagadnień, stwarzał takie, czy inne definicje, ustalał powody dokonywania odpisów, wprowadzał nomenklaturę.

Można stwierdzić, że jedynie bardzo niewielu autorów poświęciło się całkowicie analizie zagadnienia odpisów, stwarzając najgłębsze i najpoważniejsze pojęcia o zagadnieniu odpisów.

Definicji odpisów jest bardzo wiele, zestawianie ich wszystkich byłoby jednak niepotrzebnem przeciążeniem uwagi czytelnika. Wskazanem jest jednak przejrzenie tych definicji w ich kolejnym rozwoju, przedstawi nam to bowiem niejako historyczny rozwój pojęcia odpisów.

Nieomal z chwilą, gdy odpisy pojawiły się, jako zagadnienie gospodarcze, powstał spór, czy odpisy są jedynie pewną formą takiego, czy innego zapisu książkowego, czy też pod formą zapisu książkowego ukrywa się głębsza treść gospodarcza. Z niemieckich ekonomistów np. **Passow uważał** to jedynie jako rachunkowe uwidocznienie pewnych pozycji, które księgowemu służą do odpowiedniego zamknięcia ksiąg w oznaczonych okresach rachunkowych. **Za główny cel odpisów uważał on ułatwienie procesu zamykania ksiąg**; fakt, czy narzędzia produkcyjne rzeczywiście podlegały zużyciu w danym okresie sprawozdawczym był dla niego obojętny. **Przeciwnicy Passow'a, jak np. Rehm dostrzegali w odpisach treść gospodarczą**; dla nich nie były to tylko liczby umożliwiające prawidłowe zamknięcie ksiąg, lecz liczbowe przedstawienie zachodzącego w rzeczywistości zjawiska utraty wartości przez narzędzia produkcyjne na skutek ich zużywania się stopniowego. Jeżeli więc wg Passow'a odpisy winny następować równomiernie co roku, to wg Rehma odpisy winny następować jedynie wtedy, gdy nastąpiło rzeczywiste zużycie. Dziś dla nas dyskusja na ten temat wydaje się poprostu niemożliwą, rozumowanie Passow'a jest dla nas i nielogiczne i sprzeczne z postanowieniami prawa skarbowego. Przed laty był to jednak wypadek bardzo poważny, dlatego, że przeciwnicy Passow'a wytworzyli definicje odpisów, które znane są, jako definicje ekonomików — statyków. Uważali oni, że celem odpisów jest wyrównanie wartości rzeczywistej urządzeń i ich wartości książkowej, wprowadzili nawet dla odpisów nowe pojęcie, nazywając je pozycjami korygującemi. Praktyka skarbowa, odznaczająca się dużym konserwatyzmem, tego rodzaju ujmowanie odpisów przechowała dotąd.

Przy dalszem analizowaniu zjawiska odpisów stwierdzono doniosłą rolę odpisów w odniesieniu do zysków przedsiębiorstwa. Odpisy zmniejszają zysk brutto, a przez to i zysk bilansowy, działają redukcyjnie na rentowność przedsiębiorstwa, na dywidendy, zmniejszają podstawę do wymiaru podatku dochodowego. **Do poprzednich więc pojęć o korekturze wartości dochodzi nowe o corocznem zmniejszaniu się zysku w celu wiązania tej części zysku z majątkiem przedsiębiorstwa i zabezpieczenia w ten sposób trwałości istnienia przedsiębiorstwa.**

Schmalenbach, jako jeden z twórców t. zw. organizacji przemysłowej (Betriebswirtschaftslehre), wprowadził do zagadnienia odpisów nowe pojęcia, a mianowicie rozdziału nakładu. **Schmalenbach definjuje odpisy, jako środek rozdziału nakładu.** Przedsiębiorca dla rozpoczęcia procesu produkcyjnego musi dokonać pewnego nakładu czy to pieniężnego, czy innych wartości. Musi on mieć środki na wybudowanie odpowiednich budynków, zakup potrzebnych mu maszyn i narzędzi, zakup surowców i zapłacenie robocizny. Tylko jeśli pieniądze wyłożone na zakup surowców, czy zapłacenie robocizny wrócą się mu już po sprzedaniu pierwszych partji towarów, do wykonania których zostały surowce, czy robocizna zużyte, to zrealizowanie nietylko pierwszych, ale i szeregu następnych partji towarów nie zwróci producentowi środków wyłożonych na zakup maszyn i urządzeń, ani na budowę pomieszczeń fabrycznych. To jest jednak słuszne dlatego, że surowce i robocizna po jednorazowem ich użyciu w procesie produkcji (dla tej samej partji towaru) przestają istnieć, natomiast maszyny nietylko po wyprodukowaniu pierwszej partji towaru, ale i po całorocznej produkcji ulegną jedynie pewnemu zniszczeniu. **Utracą one taką część swej wartości, jaka przypada z podzielenia wartości maszyny czy budynku przez ilość lat, jakie maszyna może dla przedsiębiorstwa pracować.** Nakład jednorazowo poczyniony przez przedsiębiorcę służy przez szereg lat, obciążenie więc pierwszego roku całą wartością maszyny, a mówiąc fachowo — nieaktywowanie budynków czy maszyn, ale zapisanie ich na utrzymanie byłoby nietylko przekroczeniem przepisów skarbowych, ale i zupełnie niesłusznem postąpieniem. Nakład dokonany winien być rozdzielony na szereg lat produkcyjnych, w czasie których maszyna pracuje produkcyjnie. Czy ten nakład ma być rozdzielony równomiernie na wszystkie lata produkcji, czy proporcjonalnie do wykonywanej pracy, to jest już zagadnieniem metody odpisów. Powstaje więc zkolei kwestja, jaką drogą rozdzielić ten na-

kład na szereg lat produkcyjnych? Jeżeli turbozespół zakupiony kosztem zł. 800.000.— może pracować przez lat 20, to kwota zł. 40.000.— jest częścią nakładu zł 800.000.— jak przypada na każdy rok produkcyjny. Każdy rok produkcyjny może być obciążony tylko jedną taką kwotą, odpisy więc stają się środkiem równomiernego, czy proporcjonalnego rozdziału nakładu na szereg lat produkcyjnych.

Od uważania odpisów za pozycję bez głębszej treści gospodarczej, za korekturę wartości, czy środek do obniżania zysku przeszliśmy teraz do rozumowania okazującego nam odpisy, jako środek rozdziału nakładu. **Stąd już bardzo niedaleko do ujmowania odpisów, jako kosztów produkcji. Grossmann jest właśnie tym, który specjalnie poświęcił się badaniu odpisów, jako kosztów produkcji. Wśród kosztów produkcji winny się ujawnić nietylko koszty materjału, robocizny, koszty ogólne, czy handlowe, ale przedewszystkiem koszty wynikające z niszczenia się maszyn i budynków w procesie produkcyjnym.** W niektórych przedsiębiorstwach, jak elektrownie wodne naprzykład, odpisy są obok obsługi kapitału najważniejszym kosztem produkcji, ponieważ materjał w postaci wody jest bezpłatny, a koszty robocizny bardzo niewielkie. **Odpisy przestają więc być ową nieokreśloną pozycją, pojawiającą się raz w roku przy sporządzaniu bilansu rocznego; w miesięcznych zestawieniach kosztów produkcji odpisy zajmują należne im miejsce, jako koszty produkcji wynikające ze stopniowego zużywania się urządzeń produkcyjnych. Grossmann, Schmalenbach, Hast są rzecznikami takiego ujmowania odpisów.**

Reasumując to, co powiedzieliśmy o odpisach, można powiedzieć, że ewolucyjnie przebiegał rozwój pojęć dotyczących odpisów. Jeżeli teraz podjęlibyśmy próbę definicji odpisów, to tak, jak przy tworzeniu każdej definicji, musielibyśmy się starać określić odpisy możliwie najbardziej jednoznacznie, ale jednocześnie na tyle ogólnie, aby wszystkie cechy charakterystyczne odpisów znalazły w tej definicji swe odbicie. Nawiązując do poprzednio podanych spostrzeżeń o odpisach, **moglibyśmy kolejno stawiać sobie pytania, czy odpisy są pewną rachunkową operacją, czy przedstawiają dążenie do zbliżenia wartości książkowej do wartości rzeczywistej, czy są środkiem rozdziału nakładu, czy są kosztami produkcji.** I w zależności od stanowiska, jakie zajmie odpowiadający, można definjować odpisy, albo jako korekturę wartości, albo jako koszty produkcji. Buchalterowi-rutyniście bliższem będzie zawsze ujmowanie odpisów — jako korektury wartości książkowej. Buchalterowi-kalkulatorowi będzie pojęcie odpisów jako kosztów produkcji. Jedynie Grossmann probował stworzyć definicję, któraby objęła wszystkie dziedziny działania odpisów, a przez to i zadowolniła tych wszystkich, którzy się z zagadnieniem odpisów w życiu spotykają; ale i jemu się to niezupełnie udało, jak to zwykle bywa przy próbach zadowolenia wszystkich.

Próbując stworzyć ogólną definicję odpisów, należałoby powiedzieć, że **odpis jest to rachunkowe uwzględnienie rzeczywistego zużycia** (będącego następstwem produkcyjnego używania), **który, oddziaływując obniżająco na zysk, prowadzi do równomiernego rozłożenia nakładu na wszystkie lata produkcyjne, a przez to do stworzenia nowej grupy kosztów produkcji.**

Należy zaznaczyć, że to jest jedynie próba definicji, która, mimo swej obszerności, nie jest zupełna, nie obejmuje bowiem wszystkich powodów dokonywania odpisów, ale jedynie jeden, a mianowicie zużywanie się, opuszcza natomiast takie, jak upływ czasu koncesji, zmniejszenie się substancji (na kopalniach węgla) i t. p.

Dziedzice. **Mgr. Marjan Frank.**

PROJEKT WIECZNEGO KALENDARZA

Są anachronizmy, które dla dobra ludzkości bądź też poszczególnych społeczeństw należałoby usunąć; jednakże trwają one całe wieki, ba! czem dłużej trwają, tem trudniejsze są do usunięcia. A tu nowe jeszcze przybywają, np. u nas „ortografja uproszczona", zaś na całym globie ziemskim różne „kontyngenty", „clearingi", „handel kompensacyjny" i t. p.

Jednym z takich anachronizmów jest układ dzisiejszego kalendarza. Daje on się we znaki na całym świecie wszystkim tym, którzy mają do czynienia z obliczaniem terminów, dyskonta, wynagrodzeń. U nas dochodzą jeszcze trudności z obliczaniem składek na rzecz instytucji socjalnych.

Przed paru laty podawałem w „Buchalterze Polskim" projekt nowego kalendarza, opracowany przez specjalną komisję przy Lidze Narodów, a polegający na podziale roku na 13 miesięcy po 4 tygodnie, przyczem 1 dzień zbywający miał być dniem bezimiennym.

Niewiadomo co się stało z tym projektem, wiemy tylko, że sprawa reformy kalendarza wciąż jest żywotna, bo oto „Światowy Związek Reformy Kalendarza", powstały w Niemczech, opracował nowy projekt, który uwidocznia nast. tabelka:

Kwartał I	styczeń	luty	marzec
Kwartał II	kwiecień	maj	czerwiec
Kwartał III	lipiec	sierpień	wrzesień
Kwartał IV	październik	listopad	grudzień
Niedziela	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24
Poniedziałek	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25
Wtorek	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26
Środa	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27
Czwartek	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28
Piątek	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29
Sobota	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30
	Dni 31 w tem 5 niedziel i 26 dni roboczych	Dni 30 w tem 4 niedziele i 26 dni roboczych	Dni 30 w tem 4 niedziele i 26 dni roboczych

Jak widać, pow. wieczny kalendarz posiada również 365 dni i miesięcy 12, obliczony jest tylko w ten sposób, że 4 miesiące w odstępach ściśle co 3-ci miesiąc miałyby po 31 dni, a pozostałe 8 miesięcy po 30 dni.

Doniosłość projektu polega na tem, że poszczególne daty każdego miesiąca będą raz na zawsze miały jedną i tę samą nazwę dnia tygodnia, np. 1 stycznia wypadnie zawsze w niedzielę. Co do dnia przestępnego, to projekt odbiera go miesiącowi lutemu i przenosi na koniec roku jako dzień „pusty", a więc również bezimienny.

A. Tyszkiewicz

ORZECZNICTWO N.T.A. W SPRAWIE RÓŻNIC KURSOWYCH

WYROK N. T. A. z dn. 4.IX.1936 r. L. Rej. 3411/35, 3412/35, 3413/35 i 3414/35.

Herman Wolf, Samuel Elkan Wolf, Elkune Samuel Wolf i Markus Wolf, właściciele budynków oraz udziałowcy w równych częściach jawnych spółek handlowych: 1) Karol Wolf i Spółka, farbiarnia, apretura oraz fabryka sukna, tudzież dostarczanie siły parowej, 2) Krischke i Wolf, fabryka sukna w Bielsku — **prosili o odroczenie terminu złożenia zeznania o dochodzie na 1932 r. podatkowy, w odroczonym jednak terminie zeznań nie złożyli.**

W dniu 13 marca 1933 r. buchalter skarbowy zbadał księgi handlowe firmy Karol Wolf i Spółka. **Przy rewizji ksiąg stwierdzono, że z tytułu prowadzenia farbiarni, apretury i fabryki sukna firma osiągnęła 700.572 zł obrotu, zaś z tytułu dostarczania siły parowej — 91.154 zł obrotu. Dalej stwierdził buchalter skarbowy, że bilansem zamknięcia na dzień 31 grudnia 1930 r. Spółka nie objęła wszystkich remanentów towarowych, a w szczególności towarów na sumę 2.811 zł, sprzedanych następnie w styczniu i lutym 1931 r., że również bilansem zamknięcia na 31 grudnia 1931 r. Spółka nie objęła wszystkich towarów, a w szczególności towarów na sumę 1.265 zł, 1.210 zł i 3.582.80 zł; towary te zostały zwrócone Spółce przez firmę Fränkel, a firma ta uznana odnośnemi sumami. W czasie od 8 do 31 stycznia 1931 r. Spółka sprzedała towarów nieobjętych bilansem za 4.461.65 zł. Obecni przy rewizji ksiąg przedstawiciele Spółki przyznali, że bilansami zamknięcia na 31 grudnia 1930 i 1931 r. nie objęto remanentów towarowych, zwróconych Spółce przez różnych interesantów, jako wadliwie wykończonych, jakkolwiek za te zwroty obciążono odnośne konta wynikowe. Również stwierdził buchalter skarbowy znaczne opóźnienia w księgowaniu faktur, przytaczając przykładowo, że faktury z dat 31 stycznia, 28 lutego i 31 marca 1931 r. zaksięgowano dopiero pomiędzy pozycjami z dnia 31 grudnia 1931 r., że zachodzą wyskrobywania w kolumnach kwotowych, jak i w kolumnach treści zapisu, przyczem buchalter nadmienił przykładowo przypadki wyskrobywań. Powyższy protokół rewizji ksiąg podpisał przedstawiciel Spółki bez zastrzeżeń.**

W dniu 17 marca 1933 r. zostały zbadane księgi handlowe firmy Krischke i Wolf, przyczem buchalter skarbowy stwierdził, że obrót tej firmy w miarodajnym okresie wynosił 1.555.222 zł, że strata bilansowa firmy za miarodajny okres wynosi 4.423.669.71 zł, — że po uwzględnieniu figurującej w zamknięciu rachunkowem straty z lat ubiegłych w kwocie 5.800.910.27 zł, pozostaje suma 1.377.240.56 zł zysku powstałego w miarodajnym okresie. Zysk ten powstał przez uwzględnienie w zamknięciu rachunkowem różnic kursowych na zobowiązaniach i należnościach w walutach obcych w ogólnej sumie 1.575.452.01 zł, przyczem różnice te w miarodajnym okresie nie zostały faktycznie poniesione względnie osiągnięte, lecz tylko zarachowane.

Komisja szacunkowa ustaliła dochód z firmy Krischke i Wolf na 1.377.240 zł, przy oparciu się o księgi handlowe firmy, zaś dochód z firmy Wolf Karol i Spółka ustaliła z pominięciem ksiąg, przyjmując za podstawę ustalenia dochodu obrót z tytułu dostarczania siły parowej w kwocie 91.154 zł i 20% zyskowność oraz obrót z farbiarni, apretury i fabryki sukna — 700.572 zł — przy 12% zyskowności. W ten sposób dochód firmy Wolf Karol i Spółka został ustalony na 18.230 zł i 84.068 zł. Powyższe sumy dochodu jawnych spółek handlowych zostały podzielone w równych częściach pomiędzy czterech spólników i u nich opodatkowane, po doliczeniu pozatem dochodu z domów. W ten sposób Komisja Szacunkowa ustaliła dochód Markusa Wolfa — na 377.262 zł, Elkune Samuela Wolfa— na 373.485 zł, Samuela Elkana Wolfa — na 373.415 zł i Hermana Wolfa — na 373.885 zł. **Równocześnie z dokonaniem wymiarów podatku zawiadomiono wymienionych, że księgi handlowe firmy Karol Wolf i Spółka zostały pominięte przy ustalaniu dochodu z powodu braku księgi magazynowej, znacznego opóźnienia w księgowaniu niektórych zaszłości, wyskrobywania niektórych pierwopisów oraz nieobjęcia inwenturą niektórych towarów, wskutek czego księgi handlowe nie dają dokładnego obrazu stanu majątkowego.**

W odwołaniach zarzucili płatnicy:

1) że wobec poniesienia strat nie byli obowiązani do złożenia zeznań o dochodzie i dlatego zeznań nie złożyli; przy tym stanie rzeczy zaoczne ustalenie dochodu mogłoby mieć miejsce po przedstawieniu płatnikom tych danych, które świadczą o osiągnięciu dochodu i obowiązku złożenia zeznań,— dane te nie zostały jednak płatnikom przedstawione;

2) że ustalenie dochodu z firmy Krischke i Wolf, której księgi obejmują również interesy firmy Markus Wolf i Synowie — na 1.377.240 zł, przy

uwzględnieniu różnic kursowych, nie ma oparcia; wprawdzie różnice te zostały uwidocznione w rachunku zysków i strat, jednak jako nadzwyczajne przychody z art. 7 ustawy o podatku dochodowym, powstałe jedynie z zarachowania, nie są one dochodem w rozumieniu art. 6 ustawy, skoro firma Krischke i Wolf nie jest osobą prawną, lecz jawną spółką handlową, do której przepisy ustawy z dnia 18 marca 1932 r. poz. 226 Dz. Ust. o wyjątkowych zasadach bilansowania nie mają zastosowania;

3) że skoro obrót firmy Krischke i Wolf wynosił 1.555.222 zł, to nie jest możliwe ustalenie dochodu z tej firmy na — 1.377.240 zł;

4) że przy ustalaniu dochodu z firmy Karol Wolf i Spółka bezpodstawnie pominięto księgi handlowe tej firmy, gdyż brak księgi magazynowej nie uzasadnia pominięcia ksiąg, stwierdzone przy rewizji ksiąg wyskrobywania miały miejsce bądź w księgach pomocniczych, bądź dotyczyły wpisów, w których jedynie zmieniono poszczególne cyfry z powodu omyłkowego zanotowania, opóźnione wpisy miały miejsce w nielicznych przypadkach omyłek, zaś zwroty towarowe nie zostały objęte inwentarzem z powodu nieuznania tych zwrotów;

5) że gdyby nawet przyjąć, że księgi handlowe wspomnianej firmy zostały trafnie pominięte, to szacunkowe ustalenie dochodu odbiega daleko od rzeczywistości, gdyż za podstawę ustalenia dochodu przyjęto obrót nieprawomocny, zwalczany przez firmę w drodze odwołania; również zyskowność w stosunku do tego obrotu została przyjęta w wysokości, która nie odpowiada stosunkom rzeczywistym.

Przed załatwieniem odwołań przedłożyli płatnicy bilans majątku oraz rachunek zysków i strat firmy Krischke i Wolf, w którym — w stosunku do pierwotnego bilansu oraz rachunku zysków i strat — podwyższyli stratę bilansową z kwoty 4.423.669.71 zł do kwoty 5.999.121.72 zł, zaś zyski z zarachowanych różnic kursowych w kwocie 1.575.452.01 zł zrównoważyli przez stworzenie w pasywach bilansu majątku firmy pozycji „konto przejściowe różnic kursowych .... 1.575.452.01 zł.“

W postępowaniu odwoławczem zostały ponownie zbadane księgi handlowe firmy Krischke i Wolf, obejmujące również stan interesów firmy Markus Wolf i Synowie. W wyniku badnaia stwierdził buchalter skarbowy protokółem rewizji z dnia 7 czerwca 1934 r., że zysk na różnicach kursowych z tytułu należności i zobowiązań firmy w walutach obcych wynosił w miarodajnym okresie 1.575.452.01 zł, że należności te i zobowiązania pochodzą z wierzytelności i długów towarowych i krótkoterminowych, przyczem długi te zostały prawie wszystkie w drodze sądowej hipotecznie zabezpieczone. Pozatem stwierdził buchalter różne niedokładności i uchybienia w prowadzeniu ksiąg firmy.

Wynik rewizji ksiąg przedstawiono płatnikom w trybie art. 58 ustawy o podatku dochodowym, z zaznaczeniem przyczyn, dla których zysk na różnicach kursowych podlega opodatkowaniu. Na powyższy dekret wątpliwości udzielili płatnicy w terminie wyjaśnień, przyczem tak jak i w odwołaniach obstawali przy tem, że zyski na różnicach kursowych nie podlegają opodatkowaniu.

Władza pozwana czterema zaskarżonemi orzeczeniami nie uwzględniła wniesionych odwołań, z powołaniem się na postanowienia art. 50 ust. 5 ustawy o podatku dochodowym z powodu niezłożenia zeznań o dochodzie. W uzasadnieniach zaznaczyła władza pozwana, że w myśl § 34 rozporządzenia wykonawczego poz. 298/21 Dz Ust., dla oszacowania przedmiotów majątkowych i wierzytelności decydują między innemi postanowienia ustawy handlowej oraz prawidła buchalterji. Przepis ten odnosi się również i do zobowiązań przedsiębiorstwa. Zarówno kodeks handlowy, jakoteż prawidła buchalterji nakazują, by w zamknięciu rocznem rachunków oszacowano poszczególne składniki majątkowe według tej wartości, jaką im należy przypisać w dniu bilansowania, a zatem o ile chodzi o wierzytelności i zobowiązania w walutach zagranicznych, według kursu walut z tego dnia. Wobec tego dokonane przez płatników oszacowanie niespłaconych wierzytelności i zobowiązań w walutach zagranicznych według kursu walut w dniu zamknięcia bilansu jest zgodne z wyżej określonemi zasadami, a w konkluzji saldo kredytowe rachunku różnic kursowych stanowi przychód w rozumieniu art. 6 ustawy o podatku dochodowym. Zarzuty odwołań, jakoby zyski z tytułu różnic kursowych stanowiły przychód nadzwyczajny z art. 7 ustawy, uznała władza pozwana za nietrafne, albowiem charakter taki mają jedynie zyski na zobowiązaniach długoterminowych, pozostających w związku ze źródłem dochodu, w konkretnym zaś przypadku zyski kursowe powstały wyłącznie na zobowiązaniach względnie wierzytelnościach krótkoterminowych, towarowych. Pozostałe zarzuty odwołań uznała władza pozwana za zarzuty natury faktycznej, nie podlegające rozpoznaniu wobec zaocznego postępowania.

W czterech równobrzmiących skargach zarzucają płatnicy:

1) że wobec uchybień w prowadzeniu ksiąg handlowych firm Markus Wolf i Synowie oraz Krischke i Wolf, stwierdzonych protokółem rewizji tych ksiąg z dnia 7 czerwca 1934 r., a przedstawionych dekretem wątpliwości w postępowaniu odwoławczem — należało pominąć księgi handlowe przy ustalaniu dochodu z tych firm, zaś dochód ten ustalić w drodze szacunku, a wtedy okazałoby się, że te firmy poniosły stratę;

2) że wobec postanowień art. 6, 7, 13 i 17 ustawy o podatku dochodowym oraz ustawy z dnia 18 marca 1932 r. poz. 226 Dz. Ust. zyski zarachowane, powstałe na należnościach i zobowiązaniach w walutach obcych, nie podlegają opodatkowaniu, gdyż nie stanowią faktycznie osiągniętego przychodu;

3) że stanowisko władzy pozwanej prowadzi do tak rażących konsekwencyj, iż przy obrocie 1.555.222 zł — ustalony został dochód w wysokości około 90% obrotu;

4) że mimo zaoczności z art. 50 ust. 5 ustawy o podatku dochodowym władze były obowiązane zbadać i wziąć pod uwagę, czy różnice kursowe zostały faktycznie osiągnięte; z jakiego tytułu powstały należności i zobowiązania w walutach obcych;

5) że zaoczność z art. 50 ust. 5 ustawy o podatku dochodowym została niewłaściwie zastosowana, skoro płatnicy obstają przy tem, że w miarodajnym okresie nie osiągnęli dochodu, lecz ponieśli stratę;

6) że zaoczne ustalenie dochodu jest dowolne.

Władza pozwana w odpowiedziach wnosi o oddalenie skarg, jako nieuzasadnionych.

Najwyższy Trybunał Administracyjny na podstawie art. 79 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o Najwyższym Trybunale Administracyjnym (poz. 806/32 Dz. Ust.) postanowił cztery powyższe skargi rozpoznać łącznie — z uwagi na związek jaki między niemi zachodzi, i rozważył, co następuje:

Zarzuty skarg, iż dochód płatników z udziału w firmach Markus Wolf i Synowie oraz Krischke i Wolf należało ustalić w drodze szacunku z pominięciem ksiąg handlowych, prowadzonych dla tychże firm—są nietrafne. Z akt wynika, że władze ustaliły dochód płatników z tytułu udziału w tych firmach na podstawie ksiąg handlowych prowadzonych dla tychże firm. W szczególności władze przyjęły za podstawę ustalenia dochodu sporządzony dla powyższych firm bilans majątku oraz rachunek strat i zysków za miarodajny okres. **Wykazaną w zamknięciu rocznem rachunków stratę w kwocie — 4.423.669.71 zł potrąciły władze od objętej tym zamknięciem straty z lat ubiegłych w kwocie 5.800.910.27 zł, dochodząc w ten sposób do zysku bilansowego osiągniętego w miarodajnym okresie w kwocie 1.377.240.56 zł. W postępowaniu odwoławczem płatnicy przedłożyli sprostowane zamknięcie roczne rachunków, w którym wykazali stratę 5.999.121.72 zł, powiększając stratę z poprzedniego niesprostowanego zamknięcia rocznego o sumę 1.575.452.01 zł, którą to sumę wstawili w pasywa bilansu majątku pod pozycją „konto przejściowe różnic kursowych". W stosunku do tego sprostowanego bilansu władza pozwana zajęła stanowisko, że zrównoważenie zysków z tytułu różnic kursowych z miarodajnego okresu przez wstawienie w pasywach bilansu na rachunku przejściowym sumy 1.575.452.01 zł nie ma oparcia, suma ta bowiem jest wynikiem miarodajnego okresu. Z uwagi na powyższe władza pozwana zmniejszyła stratę bilansową ze sprostowanego bilansu 5.999.121.72 zł o stratę z lat ubiegłych w kwocie 5.800.910.27 zł, pozostałą stratę — 198.211.45 zł potrąciła od zysku z tytułu różnic kursowych w kwocie 1.575.452.01 zł, dochodząc w ten sposób do sumy zysku z miarodajnego okresu w kwocie 1.377.240.56 zł, takiej samej co i przy poprzednim niesprostowanem zamknięciu rocznem.** Księgi handlowe, prowadzone dla obu firm, oraz sporządzone na ich podstawie zamknięcie roczne rachunków są niewątpliwie materjałem faktycznym dla ustalenia dochodu tych firm. Dowolności w ocenie mocy dowodowej tego materjału ani skargi nie zarzucają ani Najwyższy Trybunał Administracyjny nie dopatrzył się.

Zarzuty skarg streszczone pod p. 2) należało również uznać za nietrafne.

Poza sporem jest prawidłowość obliczenia zysków z tytułu zarachowanych różnic kursowych na zobowiązaniach i należnościach w walutach obcych oraz fakt, że zyski te zostały ujawnione w księgach handlowych obu firm. Skarżący zarzucają obrazę art. 6, 7, 13 i 17 ustawy o podatku dochodowym, wychodzą z założenia, że opodatkowaniu podlegają tylko zyski z tytułu różnic kursowych faktycznie osiągnięte przy realizacji należności i zobowiązań w walutach obcych, a nie także zyski z tytułu takichże różnic jedynie zarachowane. **Otóż według § 18 rozporządzenia wykonawczego do ustawy o podatku dochodowym, przy ustalaniu dochodu z przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych prowadzących księgi handlowe — a o takie przedsiębiorstwa tu chodzi — należy się kierować wyłącznie zasadami buchalterji, t. j. brać w rachubę również takie zaksięgowane przychody, które mają dopiero wpłynąć na korzyść płatnika oraz takie koszty, które zostały już zarachowane, chociaż ich jeszcze nie poniesiono w rzeczywistości, o ile odnoszą się do danego roku operacyjnego. Według § 34 tegoż rozporządzenia przy ustalaniu dochodu z przedsiębiorstw, dla których są prowadzone księgi handlowe, przyjmuje się za podstawę zysk bilansowy wykazany w zamknięciu rocznem, przyczem do zysku tego dolicza się wydatki ustawowo nie potrącalne (art. 6, 8, 10 i 13) oraz wyłącza się przychody niepodlegające opodatkowaniu (art. 7), oczywiście z zachowaniem postanowień § 18 rozporządzenia. Dalej według tegoż § 34 przy szacowaniu należności i zobowiązań decydują postanowienia ustawy handlowej oraz zwyczaj kupiecki, a w granicach zakreślonych ustawą handlową lub zwyczajem kupieckim również własne uznanie płatnika z tem jednak, aby prawidła buchalterji były przestrzegane.** Jak to już wyżej zaznaczono, w rozpoznawanej sprawie jest poza sporem, że zyski z tytułu różnic kursowych na należnościach i zobowiązaniach w walutach obcych zostały zarachowane w księgach handlowych obu firm i znalazły swój wyraz w zamknięciu rocznem rachunków. **Jeżeli zatem na tej podstawie władza pozwana uznała, że zyski te po potrąceniu od nich straty z miarodajnego okresu stanowią dochód firm, podlegający opodatkowaniu u spólników — to Najwyższy Trybunał Administracyjny nie dopatrzył się w tym zarzucanej w skargach obrazy ustawy o podatku dochodowym. Fakt, iż skarżący w sprostowanym bilansie, przedłożonym w postępowaniu odwoławczem, zrównoważyli te zyski przez stworzenie w pasywach bilansu rachunku przejściowego różnic kursowych, musi pozostać bez wpływu na zajęte wyżej przez Najwyższy Trybunał Administracyjny stanowisko, skoro przedsiębiorstwa skarżących, jako jawne spółki handlowe, nie podpadają pod postanowienia powołanej w skargach ustawy z dnia 18 marca 1932 r. o tymczasowem stosowaniu wyjątkowych zasad bilansowania poz. 226 Dz. Ust.,** w szczególności pod przepis art. 4 zwalniający zarachowane na specjalnym rachunku różnice kursowe od podatku dochodowego do czasu realizacji należności względnie zobowiązań w walutach obcych.

Zarzuty skarg, streszczone pod p. 3, należało uznać za nieistotne dla oceny prawidłowości ustalenia dochodu.

Zarzuty skarg, streszczone pod p. 4, należało

uznać za nietrafne — wobec zajętego wyżej przez Najwyższy Trybunał Administracyjny stanowiska w kwestji merytorycznej opodatkowania zysków z zarachowanych różnic kursowych.

Zarzut skarg, iż zaskarżone orzeczenia niewłaściwie oparto na przepisie art. 50 ust. 5 ustawy o podatku dochodowym, należało również uznać za nietrafny. Z akt wynika, że skarżący nie złożyli zeznań o dochodzie. Z akt tych wynika dalej, że w postępowaniu odwoławczem przedstawiono skarżącym te okoliczności faktyczne, które uzasadniały ustalenie dochodu skarżących z udziału w firmach Markus Wolf i Synowie oraz Krischke i Wolf w wysokości uzasadniającej obowiązek podatkowy, a zatem i obowiązek złożenia zeznania o dochodzie. Obrazę skarżących w kwestji obowiązku podatkowego uznał Najwyższy Trybunał Administracyjny wyżej za chybioną. W tych warunkach należało uznać, że władza pozwana zasadnie oparła zaskarżone orzeczenia na przepisie art. 50 ust. 5 ustawy o podatku dochodowym.

Ostatni zarzut skarg, iż zaoczne ustalenie dochodu jest dowolne, uznał Najwyższy Trybunał Administracyjny za chybiony. Z akt wynika, że dochód skarżących z udziału w jawnych spółkach handlowych Markus Wolf i Synowie oraz Krischke i Wolf został ustalony na podstawie ksiąg handlowych, prowadzonych dla tych firm, który to sposób ustalenia dochodu uznał wyżej Najwyższy Trybunał Administracyjny za prawidłowy. Dochód zaś skarżących z udziału w firmie Wolf Karol i Spółka został ustalony w wysokości 20% od 91.154 zł obrotu osiągniętego z tytułu dostarczania siły parowej i w wysokości 12% od 700.572 zł obrotu z farbiarni, apretury i fabryki sukna. Dochody skarżących z budynków zostały ustalone przy wzięciu pod uwagę przychodu brutto i średniej zyskowności w stosunku do tego przychodu. W sprawie dochodu z tych ostatnich źródeł dochodu skargi nie zawierają żadnych zarzutów. Z uwagi na powyższe Najwyższy Trybunał Administracyjny nie dopatrzył się zarzucanej w skargach dowolności w ustaleniu dochodu.

Z tych powodów Najwyższy Trybunał Administracyjny skargi oddalił.

ZADANIE BUCHALTERYJNE

Towarzystwo kupuje 60 akrów gruntu za $ 24.000 i wydaje na: pomiary, prowadzenie biura i t. p. $ 91.620.

Akr = 43.560 stopom kwadr.

Z terenu odchodzi 701.000 stóp kwadr. na drogi parkowe, ulice, aleje i t. p. Teren podzielono na równe parcele po 12.750 stóp kwadr. każda, parcele zaś podzielono na 2 klasy A i B. Na klasę A przypadła $^1/_3$ część parceli, a na klasę B reszta. Sprzedawano parcele kl. A po 8 centów za 1 stopę kwadr., a klasy B. po 7 centów. Od rachunków płatnych gotówką udzielano 10% skonta.

W pierwszym roku nic nie sprzedano.

W drugim roku sprzedano 10 parceli klasy A i 17 parceli klasy B, w czem za gotówkę 4 parcele klasy A i 6 parceli klasy B. Parcele pozostałe sprzedano na 10 równych rat z płatnością 1-ej raty ($^1/_{10}$) gotówką przy umowie.

W trzecim roku sprzedano wszystkie parcele pozostałe przyczem 10 parceli klasy A i 25 parceli klasy B sprzedano za gotówkę a resztę na 10 rat jw.

Zysk podzielono na zysk otrzymany (earned) i nieotrzymany. Do zysku otrzymanego zaliczono tę część zysku, która się mieściła w uzyskanej ze sprzedaży gotówce. W końcu drugiego roku (1-go roku sprzedaży) pozostały do zapłacenia w trzecim roku raty, których saldo wyniosło sumę równą przeciętnie 4-m ratom, zaś w końcu trzeciego roku pozostały niezapłacone trzy raty, wszystkie jednak pewne.

Ustalić zysk otrzymany na każdy rok, w którym wykonywano sprzedaż.

ROZWIĄZANIE.

Cały teren liczył powierzchni

43.560×60	2.613.600	stóp kw.
odlicza się na drogi, aleje, etc.	701.100	„ „
pozostaje powierzchni sprzedażnej	1.912.500	„ „

Ponieważ każda parcela liczyła po 12.750 stóp kw., otrzymano zatem 150 parceli, które podzielono na klasy A i B w stosunku 1:2 czyli:

klasy A	50	parceli
„ B	100	„
razem	150	„

Cena sprzedażna parceli wyniosła:

	po	ilość	razem
klasa A (12.750×8)	$ 1.020	50	$ 51.000
„ B (12.750×7)	„ 892.50	100	„ 89.250
razem		150	$ 140.250

Koszty własne wynosiły:

grunta	$ 24.000
wydatki	„ 91.620
razem	„ 115.620

a podzielone wg klas wyniosły:

	razem	po
klasa A (51.000/140.250×115.620)	$ 42.043.64	$ 840.87
klasa B (89.250/140.250×115.620)	„ 73.576.36	„ 735.76
razem	„ 115.620.—	

Zysk brutto wg klas wynosił:

	A	B
cena sprzedaży	$ 1.020	$ 892.50
koszt własny	„ 840.87	„ 735.76
zysk brutto	$ 179.13	$ 156.74

Zysk nieotrzymany (niezrealizowany) oblicza się przez pomnożenie zysku brutto przez ilość sprzedaną i przez procent rat niezainkasowanych.

Dochód nieotrzymany (zysk b-tto) wg lat wynosił:

	II rok	III rok
procent rat niezainkasowanych	40%	30%

Klasa A:

sprzedano na raty parceli	6	30
zysk nieotrzymany	$ 429.91	$ 1.612.17

Klasa B:

sprzedano na raty parceli	11	58
zysk nieotrzymany	$ 689.66	$ 2.727.28

Obliczenie b-tto zysku na parcelach w II roku:

	Klasa A	Klasa B	Razem
sprzedano parceli	10	17	27
sprzedaż ogólna: za gotówkę	$ 4.080. —	$ 5.355.—	$ 9.435. —
na raty	„ 6.120.—	„ 9.817.50	„ 15.937.50
Ogółem sprzedaż	„ 10.200. —	„ 15.172.50	„ 25.372.50
mniej skonto 10% za gotówkę	„ 408. -	„ 535.50	„ 943.50
Sprzedaż netto	„ 9.792.—	„ 14.637.—	„ 24.429.—
mniej cena własna wg klas:			„ 20.916.62
klasa A: 10 parceli à 840.87	„ 8.408.70		
klasa B: 17 parceli à 735.76		„ 12.507.92	
zysk b-tto otrzymany	$ 1.383.30	$ 2.129.08	$ 3.512.38

Obliczenie b-tto zysku na parcelach w III roku:

	Klasa A	Klasa B	Razem
sprzedano parceli	40	83	123
sprzedaż ogólna:			
za gotówkę	$ 10.200	$ 22.312 50	$ 32.512.50
na raty	„ 30.600	„ 51.765.—	„ 82.365.—
ogółem sprzedaż	„ 40.800	„ 74.077.50	„ 114.877.50
mniej skonto 10% za gotówkę	„ 1.020	„ 2.231.25	„ 3.251.25
sprzedaż netto	„ 39.780	„ 71.846.25	„ 111.626.25
mniej cena własna wg klas:			„ 94.702.88
klasa A: 40 parceli à 840.87	„ 33.634.80		
klasa B: 83 parceli à 735.76		„ 61.068 08	
zysk b-tto na sprzedaży	„ 6 145.20	„ 10.778.17	„ 16.923.37
mniej zysk b-tto nieotrzymany	„ 1.612.17	„ 2.727.28	„ 4.339.45
zysk b-tto otrzymany w trzecim roku	„ 4.533.03	„ 8.050.89	„ 12.583.92
plus zysk b-tto uzyskany w II roku sprzedaży	„ 429.91	„ 689.66	„ 1.119.57
zysk b tto otrzymany za rok	$ 4.962.94	$ 8.740.55	$ 13.703.49

Tłomaczył
A. Tyszkiewicz

„The Journal of Accout".—1936.

W UBEZPIECZALNI 2×2 JEST 5

Uczeni twierdzą, że gdyby udało się gromadzić energję zużywaną przez świat roślinny dla swego rozradzania się, otrzymanoby taką masę sił mechanicznych, że ludzkość przestałaby się troszczyć o źródła tych sił dla poruszania wszystkich maszyn na świecie.

Przypomniałem sobie to twierdzenie, gdy pomyślałem, coby się stało z Ubezpieczalnią, gdyby podłożono pod nią materjał wybuchowy uzyskany z nagromadzenia energji zużytej przez miljony pracowników i pracodawców przy wymówieniu tylko w ciągu jednego roku słów: „a bodaj ich..!"

Nie poruszam sprawy świadczeń. Wiemy doskonale, że Kasę Chorych musimy opłacać bezustannie, zaś lekarzy prywatnych tylko wówczas, gdy jesteśmy chorzy. Chodzi mi o formułkę arytmetyczną w tytule.

Nie rozumiem mianowicie, dlaczego Ubezpieczalnia oblicza składki chorobowe, na Fundusz Pracy i wypadkowe za pracowników umysłowych nie od sumy rzeczywiście zarobionej, lecz od sumy większej. Np. jeżeli pracownik pobiera 500 zł miesięcznie, to składki emerytalne i na bezrobocie pobiera się w stosunku rocznym od 6.000 zł, zaś składki pozostałe od sumy 6.240 zł. Dzieje się to dlatego, że w zastosowaniu do tych pozostałych składek pensję miesięczną trzeba przeliczać na tygodniową, licząc tydzień za $^6/_{25}$ miesiąca. W rezultacie otrzymuje się jakoby podwyżkę pensji, albowiem:

1) w miesiącu z 4-ma sobotami

$$500 \times {}^6/_{25} \times 4 = 480 \text{ zł mies.}$$

2) w miesiącu z 5-ma sobotami

$$500 \times {}^6/_{25} \times 5 = 600 \text{ zł mies.}$$

Ponieważ w roku mamy 8 miesięcy
z 4-ma sobotami, co czyni 8 × 480 = 3.840 zł
a 4 miesiące z 5-ma sobotami,
co czyni 4 × 600 = 2.400 zł
w rozumieniu więc Ubezpieczalni wymieniony pracownik pobiera rocznie nie 6.000 zł, lecz 6.240 zł

A. Tyszkiewicz

UBEZPIECZENIA SOCJALNE
(RÓŻNE WSKAZÓWKI)

1.
Załatwianie roszczeń o zasiłki dla bezrobotnych prac. umysłowych.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych zwraca uwagę bezrobotnych pracowników umysłowych, że formularze i blankiety, potrzebne do zgłaszania roszczeń o świadczenia z powodu braku pracy, wydają ubezpieczalnie społeczne, a w Warszawie również ZUS.

Po przesłaniu przez ubezpieczalnię społeczną do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zgłoszonego roszczenia, Zakład rozpatruje je i wydaje decyzję, nie wcześniej jednak, niż po upływie miesiąca od daty przesłania. Przypomnieć należy, że świadczenia mogą być przyznane tylko tym ubezpieczonym, którzy przebyli w ubezpieczeniu co najmniej 12 miesięcy składkowych w ciągu 2 lat, licząc wstecz od dnia utraty zajęcia.

Zawiadomienia o powziętych decyzjach przesyłane są właściwej ubezpieczalni społecznej, za pośrednictwem której również Zakład wypłaca zasiłki, obliczane tylko za pełne miesiące pozostawania bez pracy. Zasiłki wypłaca się miesięcznie zdołu.

Każdy uprawniony do świadczeń z powodu braku pracy zostaje przez ZUS ubezpieczony na wypadek choroby we właściwej ubezpieczalni społecznej i może korzystać ze świadczeń ubezpieczalni (pomoc lecznicza i zasiłki chorobowe) na równi z obowiązkowo ubezpieczonymi. Korzystanie z zasiłków chorobowych jednak powoduje zawieszenie zasiłków przyznanych przez ZUS na okres otrzymywania zasiłków z ubezpieczalni.

Zgłaszanie roszczeń o świadczenia z powodu braku pracy przedawnia się z upływem sześciu miesięcy od dnia powstania uprawnień, t. j. w zasadzie od dnia ustania zatrudnienia.

2.
Jak zabiegać o świadczenia z powodu braku pracy.

Pozostający bez pracy pracownik umysłowy, który pragnie ubiegać się o świadczenia w ZUS, zaopatrzyć się musi w zaświadczenie pracodawcy o ustaniu ostatniego zatrudnienia (formularz Nr. 7) i w miarę możności natychmiast zarejestrować się we właściwej instytucji rejestrującej (wojewódzkie biuro Funduszu Pracy lub jego ekspozytura), która wyda legitymację poszukującego pracy. W miejscowościach, w których nie ma wojewódzkiego biura F. P. lub jego ekspozytury, instytucją rejestrującą jest ubezpieczalnia społeczna, tam zaś, gdzie nie ma ubezpieczalni — najbliższy urząd gminny. Do instytucji rejestrującej pozostający bez pracy zgłaszać się powinien we wskazanych terminach (zasadniczo w połowie i w końcu każdego miesiąca) w celu stwierdzenia dalszego pozostawania bez pracy, a to pod rygorem utraty prawa do świadczeń.

Następnie zgłosić należy do ubezpieczalni społecznej roszczenie, t. j. podanie adresowane do ZUS na odpowiednim druku. Do podania załączyć należy: zaświadczenie pracodawcy o ustaniu ostatniego zatrudnienia, zaświadczenie o stanie rodzinnym, oraz ewent. inne potrzebne dla stwierdzenia wysokości zasiłków dokumenty np. zaświadczenia szkolne dzieci i t. d. Zaświadczenia o stanie rodzinnym wydawane są bezpłatnie: 1) w gminach wiejskich przez urząd gminny, 2) w gminach miejskich przez biuro meldunkowe lub właściciela domu, przyczem w tym wypadku podpis właściciela domu wzgl. administratora musi być poświadczony przez władzę policyjną. Zaświadczenie o stanie rodzinnym nie obowiązuje osób, nie mających członków rodziny na utrzymaniu.

Przy zgłaszaniu roszczenia należy mieć przy sobie celem okazania w ubezpieczalni legitymację poszukującego pracy.

3.
Jak starać się o leczenie zapobiegawcze na koszt ubezpieczeń.

W związku z rozszerzeniem ram lecznictwa zapobiegawczego w ubezpieczeniach społecznych, którego koszty pokrywane są z funduszów ubezpieczeń emerytalnych, podajemy wyjaśnienie, w jaki sposób można się starać o to leczenie.

Ubezpieczeni na wypadek choroby starać się mogą o zapobiegawcze leczenie sanatoryjne na podstawie opinji lekarza domowego, który po stwierdzeniu konieczności leczenia sanatoryjnego przedstawia ubezpieczalni społecznej odpowiedni wniosek. Na zasadzie tego wniosku ubezpieczony badany jest przez komisję lekarską ubezpieczalni społecznej. W związku z temi badaniami pracownik nie ponosi żadnych kosztów.

Gdy lekarz domowy nie stwierdzi konieczności leczenia sanatoryjnego, wówczas ubezpieczony może sam zgłosić odpowiedni wniosek do ubezpieczalni społecznej, przyczem w tym wypadku ponosi koszty badania komisyjnego (w wysokości zł. 10, bezrobotni zł. 5).

Pracownicy, wyłączeni z ubezpieczenia na wypadek choroby (zarabiający powyżej zł. 725.—, pracownicy rolni, pracownicy uprawnieni do korzystania z państwowej opieki lekarskiej) składają wniosek o zapobiegawcze leczenie sanatoryjne bezpośrednio do ubezpieczalni społecznej i ponoszą koszty badania komisyjnego.

4.
Świadczenia w ubezpieczeniu pracowników umysłowych na wypadek braku pracy.

W ubezpieczeniu na wypadek braku pracy przysługują pracownikom umysłowym następujące świadczenia:

1) zasiłek pieniężny,
2) opłacanie składek za ubezpieczenie na wypadek choroby,
3) zapomogi na podróż do miejsca nowego zatrudnienia i
4) opłaty za uzupełnienie wyszkolenia zawodowego.

1. Wymiar zasiłku.

Podstawę wymiaru zasiłku z powodu braku pracy stanowi przeciętna płaca z ostatnich 12 m-cy składkowych przed utratą zajęcia. Zasiłek dla pozostających bez pracy składa się z zasiłku zasadniczego i zasiłku rodzinnego. Zasiłek zasadniczy wynosi dla samotnych 30%, a dla utrzymujących rodzinę 40% podstawy wymiaru zasiłku.

Zasiłek rodzinny wynosi 4% podstawy wymiaru na każdego niezarobkującego i pozostającego na utrzymaniu ubezpieczonego członka jego rodziny. Zasiłek rodzinny nie może przekroczyć wysokości zasiłku zasadniczego. Za członków rodziny uważa się:

1) małżonka;

2) dzieci i dalszych zstępnych, pasierbów, braci i siostry wszystkich do 18 lat życia, a ponad 18 do 24 lat tylko w tych wypadkach, jeżeli odbywają studja w zakładach naukowych publicznych lub mających prawa publiczności, lub bez względu na wiek, o ile są niezdolni do zarobkowania wskutek ułomności cielesnej lub umysłowej i ułomność ta powstała u nich przed osiągnięciem 18 lat życia;

3) wstępnych (rodziców, dziadków i t. d.).

Na okres przejściowy wysokość zasiłku z powodu braku pracy została zmniejszona w sposób progresywny od 5% do 25%, z wyjątkiem zasiłków przyznawanych od podstawy wymiaru nieprzekraczającej zł 120.—. Zasiłek z powodu braku pracy nie może być niższy od 30 zł miesięcznie lub mniejszy od podstawy wymiaru zasiłku, jeżeli jest ona niższa od tej kwoty.

Roszczenie o świadczenia na wypadek braku pracy przedawnia się z upływem 6-ciu m-cy od dnia powstania prawa do tych świadczeń.

Zasadnicze zasiłki z powodu braku pracy przyznaje się na okres 6-ciu m-cy. Dla pozostających bez pracy, którzy:

1) mają conajmniej 30 m-cy składkowych i na podstawie tego okresu ubezpieczenia nie korzystali ze świadczeń na wypadek braku pracy;

2) mają conajmniej 24 m-ce składkowe i na podstawie tych miesięcy nie korzystali ze świadczeń na wyp. br. pr., a w chwili utraty ostatniego zajęcia mieli conajmniej 60 lat życia — przedłuża się 6-cio miesięczny okres zasiłkowy o dalsze 3 m-ce t. j. do 9 m-cy. Ponadto dla ubezpieczonych, którzy mają na swem utrzymaniu 3-ch lub więcej członków rodziny i posiadają przebyte w ubezpieczeniu conajmniej 18 m-cy składkowych, na podstawie których nie korzystali ze świadczeń na wyp. br. pr. przedłuża się 6-cio miesięczny okres zasiłkowy o 1 miesiąc, a jeżeli mają conajmniej 24 m-ce składkowe — przedłuża się okres zasiłkowy o 2 m-ce.

2. Składki za ubezpieczenie na wypadek choroby.

Przez czas pobierania zasiłku z pow. br. pr. pozostający bez pracy pracownicy umysłowi są ubezpieczeni na wypadek choroby we właściwych Ubezpieczalniach Społecznych na koszt Zakładu Ubezpieczeń Społecznych; z ubezpieczenia tego korzystają również ubezpieczeni, którym odmówiono zasiłku z tego powodu, że w ostatnio wykonywanem zatrudnieniu nie otrzymywali żadnego wynagrodzenia ani w gotówce, ani w naturze.

3. Zapomogi na podróż.

Pozostający bez pracy pracownik umysłowy, który otrzymał zajęcie poza miejscem poprzedniego zatrudnienia lub zamieszkania, ma prawo do zapomogi na podróż, równającej się udowodnionym kosztom przejazdu wg najniższej taryfy do miejscowości, w której otrzymał zajęcie. Zapomoga na podróż obejmuje tylko zwrot wydatków podróży dla ubezpieczonego i pozostających na jego utrzymaniu członków jego rodziny, natomiast nie obejmuje wydatków, związanych z przewozem ruchomości.

4. Opłaty za uzupełnienie wyszkolenia zawodowego.

Niezależnie od omówionych wyżej ustawowych świadczeń na wypadek braku pracy uprawniony jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych w wypadku, gdy ubezpieczony nie może znaleźć odpowiedniego zajęcia z braku dostatecznego przygotowania do obranego zawodu, zobowiązać ubezpieczonego do uzupełnienia swego przygotowania przez uczęszczanie na wskazane kursy lub do szkoły zawodowej. Uczęszczanie do szkoły lub na kursy nie pozbawia ubezpieczonego prawa do zasiłku z powodu braku pracy w ciągu okresu zasiłkowego. Opłaty związane z uzupełnieniem wyszkolenia zawodowego ponosi Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

5. Warunki uzyskania świadczeń.

Świadczenia powyższe uzależnione są od posiadania przez ubezpieczonych pewnego minimalnego okresu ubezpieczenia (t. zw. okresu wyczekiwania), a mianowicie: 12 miesięcy składkowych, przebytych w ubezpieczeniu w ciągu 24 m-cy, licząc wstecz od dnia utraty ostatniego zajęcia, przyczem ubezpieczony nie może korzystać ponownie ze świadczeń na podstawie tych samych m-cy składkowych. Czas obowiązkowej służby wojskowej i ćwiczeń wojskowych, wreszcie czas choroby stanowią przerwę, o którą przedłuża się wspomniany okres 24 miesięcy.

Miesiące składkowe zalicza się od pierwszego dnia tego miesiąca kalendarzowego, w którym nastąpiło zgłoszenie pracownika do ubezpieczenia, bez względu na to, czy składki za okres po zgłoszeniu zostały opłacone, czy nie, przyczem narówni ze zgłoszeniem dokonanem przez pracodawcę uważa się zgłoszenie uskutecznione przez pracownika, lub zgłoszenie z urzędu przez Ubezpieczalnię Społeczną, natomiast miesiące poprzedzające zgłoszenie pracownika do ubezpieczenia (t. zw. miesiące warunkowo policzalne) będą uznane za miesiące składkowe, jeżeli należne za nie składki zostaną opłacone przed upływem 6-ciu miesięcy od dnia utraty zajęcia, za które należą się te składki.

Przykład I: pracownik umysłowy zatrudniony w okresie od 15.II.35. do 30.IV.36 zgłoszony został do ubezpieczenia w dniu 22.II.35 r., posiada więc w ubezpieczeniu 15 m-cy składkowych, niezależnie od tego czy składki za ten czas ubezpieczenia zostały za niego opłacone, czy też nie. O ile ten sam pracownik zgłoszony byłby do ubezpieczenia w okresie późniejszym np. dopiero w dn. 20.VIII.35. i należne za niego składki nie byłyby opłacone, to pra-

cownik ten miałby w ubezpieczeniu tylko 9 m-cy składkowych, a osiągnąłby w ubezpieczeniu 15 m-cy składkowych tylko w tym wypadku, jeżeli należne za niego składki zostałyby opłacone w terminie do dn. 31.X.36. t. j. w ciągu 6 miesięcy od dnia utraty zajęcia.

Przykład II: pracownik umysłowy po przebyciu w ubezpieczeniu 15 m-cy składkowych w okresie od 1.8.34. do 31.10.35. korzystał z zasiłków z powodu braku pracy przez czas od 1.11.35. do 30.4.36., poczem objął ponownie zatrudnienie w dn. 1.6.36. r. i przebył w ubezpieczeniu 6 m-cy składkowych do dn. 30.11.36. Po utracie zajęcia w dn. 1.12.36. pracownik ten, aczkolwiek miałby w ciągu 24 m-cy, licząc wstecz od dn. utraty ostatniego zajęcia 12 miesięcy składkowych, nie nabyłby prawa do świadczeń na wyp. braku pracy, **wobec nieposiadania w ubezpieczeniu nowych 12 m-cy składkowych od czasu poprzedniego korzystania z zasiłku z powodu braku pracy**.

Fakt pozostawania bez pracy i bez skutecznego poszukiwania jej udawadnia pracownik umysłowy odpowiedniemi zaświadczeniami właściwych instytucyj rejestrujących poszukujących pracy pracowników umysłowych, a więc wojewódzkich biur Funduszu Pracy, ich ekspozytur, i instytucyj zastępczych, t. j. zarządów gminnych i miejskich.

Prawo do zasiłku na wypadek braku pracy nie przysługuje ubezpieczonemu, o ile:

1) usamodzielni się gospodarczo (np. otworzył własne przedsiębiorstwo, sklep i t. p.), lub rozpoczął wykonywać prywatną praktykę, jeśli chodzi o wolne zawody;

2) opuścił zajęcie w związku z zawarciem małżeństwa, o ile chodzi o osobę płci żeńskiej;

3) żyje we wspólnem gospodarstwie domowem z pracodawcą i pozostaje do niego w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linji zstępnej lub w stosunku pasierbów, za wyjątkiem wypadku likwidacji zakładu pracy;

4) utracił zajęcie z własnej winy;

5) w ostatnio utraconem zajęciu nie otrzymywał żadnego wynagrodzenia ani w gotówce, ani w naturze;

6) wyjechał zagranicę bez uzyskania zgody Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na wyjazd.

Roszczenia o zasiłek, z powodu braku pracy i o zapomogę na podróż, winny być zgłaszane przez pozostających bez pracy pracowników umysłowych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za pośrednictwem właściwych Ubezpieczalni Społecznych (miejsca zamieszkania),—podania o zastosowanie przez Zakład uzupełnienia wyszkolenia zawodowego należy kierować bezpośrednio do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

(Ciąg dalszy sprawozdania finansowego Związku ze str. 2-ej)

Specyfikacja różnych dochodów.

1.	Procenty od papierów procentowych oraz z rku czekowego w P. K. O.	zł 42.—
2.	Wpływy ze spisanych na straty weksli protestowanych	„ 204.40
3.	Wpływ za użytkowanie jednego pokoju	„ 600.—
4.	Nadwyżka wpływów za druki deklaracyjne	„ 47.55
5.	Dochód z porad buchalteryjnych	„ 13.50
6.	Dochód dodatkowy z Wykładów dla Prawników, przeprowadzonych w 1935 r.	„ 120.—
7.	Za inkaso weksli	„ 50.40
8.	Różne dochody	„ 42.—
		zł 1.119.85

Specyfikacja ofiar.

1.	Chmielewski Henryk	zł 15.—
2.	Gadawski Jan	„ 45.—
3.	Hulanicki Adam	„ 15.—
4.	Kobrzyński Aleksander	„ 30.—
5.	Kalestyński Mieczysław	„ 4.—
6.	Kotapka Ludwik	„ 20.—
7.	Krajewski Witold	„ 150.—
8.	Mielczarek Stanisław	„ 10.—
9.	Miracki Mieczysław	„ 22.—
10.	Mikołajczewksi Janusz	„ 100.—
11.	Nowakowski Jerzy	„ 20.—
12.	Ostand Mieczysław	„ 200.—
13.	Stanek Mieczysław	„ 4.—
14.	Sułkowski Nikodem	„ 17.—
15.	Wieciński Ignacy	„ 30.—
		zł 682.—

Specyfikacja różnych wydatków za 1936 rok.

1.	Koszty manipulacyjne z rków w P. K. O. i w Urzędzie Pocztowym	zł 43.35
2.	Noworoczne i napiwki	„ 38.—
3.	Radjo	„ 36.—
4.	Składka na Pogotowie Ratunkowe.	„ 20.—
5.	Fotografja sztandaru Związku	„ 15.—
6.	Depesza z życzeniami dla Kongresu Buchalterów—Rzeczoznawców w Australji	„ 51.35
7.	Podatek od lokalu	„ 468.90
8.	Zwrot kosztów podróży członka Komisji Rewizyjnej z Gdyni do Warszawy	„ 85.—
9.	Różne wydatki biurowo-administracyjne (dozorcy, listonoszom, drobne wydatki)	„ 369.28
		zł 1.126.88

SPRAWOZDANIE RACHUNKOWE

Kursów Wyższej Rachunkowości dla Buchalterów i Wykładów Techniki Rewizyjnej dla Buchalterów-Rewidentów za 1936 rok.

WYDATKI	Zł	gr	Zł	gr
Wynagrodzenie Dyrekcji (pedagogicznej i administracyjnej) .	11 800	—		
Wynagrodzenie personelu i świadczenia socjalne . . .	9 388	07		
Honorarja profesorskie za wykłady i egzaminy . . .	16.587	12		
Wynagrodzenie stenografów .	380	—		
Komorne, opał, światło oraz świadczenia Związku . . .	6.750	—		
Telefon	471	38		
Papier na stenogramy . .	965	70		
Druk i kupno skryptów wykładowych	330	—		
Porto	1.351	07		
Różne materjały kancelaryjne .	1 047	86		
Druki	34	55		
Różne wydatki . . .	3.389	14		
Koszty specjalne wykładów Techniki Rewizyjnej dla Buchalterów-Rewidentów . . .	4.175	82	56.670	71
Przeniesiono na r-k Działalności Związku za 1936 rok, jako nadwyżkę			1.298	89
Razem .			57.969	60
Pozostałość (Rezerwa na wydatki, związane z wykładami Techniki Rewizyjnej) . . .			3.000	—
			60.969	60

WPŁYWY	Zł	gr	Zł	gr
Wpływ za czesne od słuchaczów grupy I	74	10		
Wpływ za czesne od słuchaczów grupy II	630	—		
Wpływ za czesne od słuchaczów grupy III	335	—		
Wpływ za czesne od słuchaczów grupy IV	30.649	90		
Wpływ za zaległe czesne b. słuchaczów	499	30		
Wpływ za egzaminy . . .	15.009	50		
Wpływ z opłat manipulacyjnych .	205	—		
Wpływ za druki podaniowe .	151	50		
Wpływ za dodatkowe skrypta wykładowe	163	90		
Wpływ czesnego za wykłady Techniki Rewizyjnej dla Buchalterów-Rewidentów . . .	13.251	40	60.969	60
			60.969	60

SPRAWOZDANIE RACHUNKOWE

miesięcznika „Buchalter Polski" za 1936 rok.

WYDATKI	Zł	gr	Zł	gr
Papier	609	40		
Druk	1.831	50		
Honorarjum redaktorskie i wierszowe	1.348	04		
Porto	117	98		
Oprawa roczników . . .	433	50		
Koszty propagandowego abonamentu łącznie ze stenogramami wieczorów dyskusyjnych .	323	51		
Różne wydatki . . .	24	99	4.688	92
Nadwyżka wpływów (przeniesiona na r-k Działalności Związku za 1936 r.)			269	18
			4.958	10

WPŁYWY	Zł	gr	Zł	gr
Wpływy za prenumeratę pozazwiązkową	2.683	05		
Wpływy za prenumeratę dla członków Związku . . .	1.700	50		
Sprzedaż pojedyńczych egzemplarzy	221	70		
Sprzedaż roczników oprawionych	8	—		
Sprzedaż numerów okazowych .	12	25		
Wpływy z propagandowego abonamentu łącznie ze stenogramami wieczorów dyskusyjnych .	332	60	4.958	10
			4.958	10

SPRAWOZDANIE RACHUNKOWE

Funduszu Zapomogowego za 1936 r.

WYPŁATY	Zł	gr	Zł	gr
Wypłacone zapomogi	350	—		
Pozostałość Funduszu Zapomogowego na 1937 r.	226	50	576	50
			576	50

WPŁYWY	Zł	gr	Zł	gr
Pozostałość z 1935 r.	504	—		
Wpływy w 1936 r. od członków Związku — ofiarodawców	72	50	576	50
			576	50

B I L A N S

Polskiego Związku Zawodowego Buchalterów-Rzeczoznawców, Buchalterów-Bilansistów i Ich Pomocników w Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 31 grudnia 1936 roku.

STAN CZYNNY

	Zł	gr	Zł	gr
1. **Gotówka:**				
Kasa Związku	733	81		
P. K. O. r-k czekowy Nr 18.686	119	53		
Urząd Pocztowy, Warszawa I, konto rozrachunkowe	120	35	973	69
2. **Weksle terminowe**			239	—
3. **Papiery procentowe Własne:**				
2 oblig. Premiowej Pożyczki Dolarowej Seria III po 5 dolarów za Nr Nr 0934369 i 1035631	91	—		
4 oblig. 3% Premiowej Pożyczki inwestycyjnej po 100 zł za Nr Nr 03 seria 011134, 28 seria 004745, 47 seria 016858 i 48 seria 016266	255	—		
2 oblig. 4% Pożyczki Konsolidacyjnej po zł 100.—	141	—		
3 oblig. 4% Pożyczki Konsolidacyjnej po zł 50.—	92	50		
12 oblig. 6% Pożyczki Narodowej po zł 100.—	1.105	—		
6 oblig. 6% Pożyczki Narodowej po zł 50.—	213	50		
1 akcja Sp. Akc. Wielkich Pieców i Zakładów Ostrocieckich Seria B na 50 zł	15	—	1.913	—
4. **Aktywa Funduszu Pośmiertnego:**				
a) P. K. O. r-k oszczędnośc. Nr 144426-c, przeznaczony na zabezpieczenie rezerwy Funduszu Pośmiertnego	500	81		
b) Papiery wartościowe, przeznaczone na zabezpieczenie rezerwy Funduszu Pośmiertnego:				
16 oblig. 6% Pożyczki Narodowej po zł 100.— zł 1536.—				
42 oblig. 6% Pożyczki Narodowej po zł 50.— zł 2016.—	3.552	—	4.052	81
5. **Ruchomości:**				
Stan w dniu 1.I.1936 r.	28.536	51		
Zakupiono w 1936 r.	16	—	28.552	51
6. **Udziały:**				
Wartość 100 udziałów w Banku Spółdzielczym Buchalterów Polskich w likwidacji			11	77
7. **Różne Rachunki:**				
Oddział w Gdyni	48	40		
Weksle protestowane	72	55		
Znaczek Związkowy	22	25	143	20
			35.885	98
1. Weksle ratowe słuchaczów Kursów Wyższej Rachunkowości dla Buchalterów			5.565	—
2. Weksle gwarancyjne słuchaczów Kursów Wyższej Rachunkowości dla Buchalterów			10.310	—
3. Papiery wartościowe obce, złożone tytułem gwarancji			100	—
			15.975	—

STAN BIERNY

	Zł	gr	Zł	gr
1. **Wierzyciele Różni:**				
Spółdzielnia „Dom Buchaltera Polskiego	11	80		
Różni dostawcy i wierzyciele	9.618	52		
Zobowiązania za sprzedane książki w Związku	282	15		
Wpłaty do wyjaśnienia	24	50	9.936	97
2. **Różne Rachunki:**				
Wpłaty okresu przyszłego (opłaty członkowskie)	721	10		
Rezerwa na koszty wykładów Techniki Rewizyjnej	3.000	—	3.721	10
3. **Fundusz Zapomogowy**			226	50
4. **Rezerwa Funduszu Pośmiertnego**			4.079	29
5. **Kapitał Amortyzacyjny Ruchomości**			15.228	87
Nadwyżka za 1927 rok			2.693	25
			35.885	98
1. Różni słuchacze Kursów Wyższej Rachunkowości dla Buchalterów za złożone weksle ratowe			5.565	—
2. Różni słuchacze Kursów Wyższej Rachunkowości dla Buchalterów za złożone weksle gwarancyjne			10.310	—
3. Różni za złożone papiery wartościowe tytułem gwarancji			100	—
			15.975	—

SPRAWOZDANIE RACHUNKOWE
Funduszu Pośmiertnego za 1936 rok.

WYPŁATY	Zł	gr	Zł	gr
Przyznane zapomogi pośmiertne:				
1) po ś. p. Majewskim Wacławie	600	—		
2) po ś. p. Ochockim Leonardzie	600	—		
3) po ś. p. Smoleńskim Stefanie	600	—		
Koszty przekazu zapomogi pośmiertnej	3	09		
Opłata stemplowa od wpłat i wypłat Funduszu Pośmiertnego .	96	90	1.899	99
Pozostałość Funduszu Pośmiertnego na 1937 rok . . .			4.079	29
			5.979	28

WPŁYWY	Zł	gr	Zł	gr
Pozostałość z roku 1935 . .			3.660	06
Wpływy w 1936 r. ze składek dwuzłotowych	2.089	—		
Odsetki od papierów wartościowych, przeznaczonych na zabezpieczenie rezerwy Funduszu Pośmiertnego . . .	222	—		
Odsetki od wkładu oszczędnościowego w P.K.O., przeznaczonego na zabezpieczenie rezerwy Funduszu Pośmiertnego	8	22	2.319	22
			5.979	28

BUCHALTERZY-POLACY!

Powiększajcie szeregi zrzeszonych!

Pamiętajcie, że luzacy są szkodnikami w ruchu zawodowym!

Wstępujcie w nasze szeregi.

Polski Związek Zawodowy Buchalterów-Rzeczoznawców, Buchalterów-Bilansistów i ich Pomocników w R. P.

różni się od innych organizacyj buchalterów, ponieważ:

1. Jest jedyną w Polsce organizacją buchalterów, przyjmującą w poczet członków wyłącznie Polaków-chrześcijan.
2. Nie należy do Unji Związków Zawodowych.
3. Nie jest uzależniony od jakichkolwiek wpływów politycznych.
4. Nie należy do t. zw. „Rady Głównej Zrzeszeń Księgowych i Rzeczoznawców w Polsce".

PRENUMERATA „Buchaltera Polskiego" wynosi (z przesyłką pocztową lub odnoszeniem do domów w Warszawie) kwartalnie zł 4.50, półrocznie zł 8.20, rocznie zł 16. Członkowie Polskiego Zw. Buchalterów-Rzeczoznawców, Buch.-Bilansistów i Ich Pomocników otrzymują pismo bezpłatnie.

CENA OGŁOSZEŃ: połowa strony tytułowej zł 300.—

	przed tekstem	za tekstem	w treści redakcyjnej
cała strona	zł 280.—	zł 200.—	zł 350.—
1/2 „	„ 150.—	„ 110.—	„ 180.—
1/4 „	„ 80.—	„ 80.—	„ 100.—
1/8 „	„ 45.—	„ 35.—	„ 60.—

WPŁATY dla „Buchaltera Polskiego" należy uskuteczniać na konto w P. K. O. Nr. 18686 — Polski Związek Buchalterów-Rzeczoznawców, Buchalterów-Bilansistów i Ich Pomocników — Warszawa.
Adres Redakcji i Administracji: Warszawa I, Nowogrodzka 20, tel. 8-41-05.

Redaktor i wydawca: *ANTONI JULJAN SZYLLER.*

Druk. Matematyczna, H. Zajączkowski, Warszawa, Miedziana 3., tel. 295-55